

COFFEEBRIDGE - Bridging knowledge to the field: an evaluation of the agronomic and socio-economic potential of Robusta coffee genetic resources as a cash crop in the Congo Basin

Context

Dit rapport beschrijft de bevindingen van het CoffeeBridge-project, dat het potentieel van de productie van Robusta-koffie in de provincie Tshopo in de Democratische Republiek Congo (DRC) onderzocht. Koffie is wereldwijd een belangrijk landbouwproduct, met *Coffea arabica* (Arabica) en *Coffea canephora* (Robusta) als de twee voornaamste commercieel belangrijke soorten. Terwijl Arabica wordt gewaardeerd voor het superieure sensorische profiel, wordt Robusta vaak als minder kwalitatief beschouwd, ondanks zijn veerkracht tegen klimaatverandering, plagen en ziekten. Het project richt zich op de nood om het onderbenutte potentieel van Congolese Robusta-koffie te onderzoeken en te ontwikkelen in een context van toenemende wereldwijde uitdagingen zoals klimaatverandering, de druk van plagen en de veranderende vraag van consumenten. Historisch gezien speelde de DRC, met name onderzoeksstations zoals Lula en Yangambi, een belangrijke rol in de veredeling en wereldwijde distributie van Robusta-koffie. Als gevolg van politieke instabiliteit, economische uitdagingen en ziekte-uitbraken is deze sector echter aanzienlijk achteruitgegaan. Het CoffeeBridge-project wil de Robusta-koffiesector in de provincie Tshopo nieuw leven inblazen door onderzoek naar genetica, teeltsystemen, enquêtes onder huishoudens, sociaaleconomische analyse en historische inzichten te integreren.

Doelstellingen

Het CoffeeBridge project was gericht op het versterken van de wetenschappelijke kennisoverdracht en de sociaaleconomische fundamenteën van de productie van Robusta-koffie in de provincie Tshopo. De voornaamste doelstellingen waren:

- Het evalueren van de sociaaleconomische dimensies van de lokale koffiesector, waaronder grondbezit, bestuur en markttoegang.
- Het karakteriseren en naar waarde schatten van genetische bronnen van Robusta-koffie door de van genetische, agronomische, chemische en sensorische diversiteit te bestuderen.
- Het optimaliseren van agronomische praktijken voor duurzame productie, inclusief analyse van bodemvruchtbaarheid en teeltsystemen.
- De rol van koffie in agroforestry-systemen onderzoeken, waarbij monocultuur- en agroforestry-modellen vergeleken worden.
- Het historische traject van Robusta-koffie in de DRC reconstrueren.
- De koffiewaardeketen en beleidskaders versterken, economische beperkingen en handelsbarrières identificeren.

Deze doelstellingen werden nagestreefd door middel van zes onderling verbonden werkpakketten die zich richtten op coördinatie, sociaaleconomische evaluatie, screening van genetische hulpbronnen, agroforestry, historisch onderzoek en aanbevelingen voor de waardeketen/het beleid.

Conclusies

Het rapport concludeert dat de DRC, en specifiek de provincie Tshopo, een aanzienlijk onbenut potentieel heeft voor de productie van Robusta-koffie. De belangrijkste bevindingen zijn:

- Historisch onderzoek toont aan dat de DRC een cruciale rol heeft gespeeld in de vroege ontwikkeling en wereldwijde verspreiding van Robusta-koffie, waarbij onderzoeksstations als Lula en Yangambi een centrale rol speelden.
- Genetische screening identificeerde veelbelovende Robusta-genotypen binnen de INERA Yangambi koffiëcollectie, die gunstige eigenschappen vertonen zoals grote bonen, hoge cupping-scores en mogelijke adaptatie aan droge omgevingen.
- Agroforestry-systemen genieten de voorkeur boven monoculturen omdat ze een balans bieden tussen opbrengst, biodiversiteitsbehoud, koolstofopslag en de behoeften van boeren. Wilde koffiepopulaties in bossen zijn cruciaal voor de genetische diversiteit en ecosysteemdiensten.
- De groei van de sector wordt belemmerd door sociaaleconomische uitdagingen, zoals een gebrek aan kopers, slechte transportinfrastructuur, lage afzetprijzen voor de boeren en onduidelijk grondbezit.
- Uit de analyse van de waardeketen blijkt dat de productie van gebrande koffie van gemiddelde kwaliteit voor de lokale markt en de export van groene koffie de meest veelbelovende groeistrategieën zijn.
- Beleidsaanbevelingen benadrukken de behoefte aan overheidsinterventie om de infrastructuur te verbeteren, de opleiding van boeren te ondersteunen en een nationale strategie op te stellen om Robusta-koffie te doen herleven.
- Het betrekken van stakeholders, waaronder boeren, handelaren, beleidsmakers en onderzoekers, is cruciaal voor het lange-termijnsucces van de Robusta-koffiesector.

Trefwoorden

Robusta-koffie, *Coffea canephora*, provincie Tshopo, Democratische Republiek Congo (DRC), CoffeeBridge-project, genetische bronnen, agronomie, agroforestry, socio-economische analyse, waardeketen, beleidsaanbevelingen, historisch onderzoek, koffiekwaliteit, markttoegang, duurzaamheid, genetische diversiteit, veredeling, INERA koffiëcollectie, Yangambi.